ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 51.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Іюня — 1837 — *Wilno. Piątek. 25-go Czerwca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Іюня.

25-го Мая, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, въ седьмомъ часу утра, оставилъ Пермъ, и проѣхавъ чрезъ людныя селенія, принадлежащія вѣдомству казенныхъ и частныхъ заводовъ Пермскаго Горнаго Округа, прибылъ въ г. Кунгуръ; помолившись въ соборномъ храмѣ, гдѣ съ прочею святынею хранится знамя, съ которымъ Кунгурскіе граждане мужественно оборонялись отъ неистовыхъ нападеній злодѣйскихъ полчищъ Пугачева, Государь Наслѣдникъ безостановочно продолжалъ путь свой до селенія Бисерскаго, въ которомъ изволилъ остановиться для ночлега.

26-го числа, Его Высочество, въ четыре часа по полудни, прибывъ въ Екатеринбургъ, осматривалъ въ тотъ же день лабораторію, монетный дворъ и золотопромывальную и гранильную фабрики.

27-го числа, въ день Вознесенія Господня, Государь Наслѣдникъ обозрѣвалъ съ возможнымъ вниманіемъ и во всѣхъ подробностяхъ Верхъ-Исетскій заводъ А. И. Яковлева, считающійся на хребтѣ Уральскомъ первымъ учрежденіемъ по отличному внутреннему устройству и по изящности зданій, равно какъ замѣчательный богатствомъ промываемаго золота, и въ особенности огромнымъ количествомъ выплавляемаго чугуна, и изволилъ присутствовать на Божественной Литургіи, совершавшейся въ соборномъ храмѣ Преосвященнымъ Евлампіемъ, Викаріемъ Екатеринбургскимъ.

Въ часъ по полудни, Государь Цесаревичъ оставилъ Екатеринбургъ, и въ десять часовъ вечера прибылъ въ Нижетагильскій заводъ Гг. Демидовыхъ, отстоящій, отъ города въ 150 верстахъ, по направленію на сѣверъ.

Переночевавъ въ Тагилѣ, на другой день, 28-го числа, Его Высочество, помолившись въ церкви, обозрѣвалъ Тагильское многолюдное селеніе, имѣющее до 20,000 жителей об. п., и въ разныхъ концахъ его разсматривалъ разныя части заводскихъ учрежденій: училище, больницу, паровозъ, устроенный на полуверстовомъ разстояніи, обозрѣлъ самый заводъ въ полномъ его дѣйствіи, и въ заключеніе всего, спускался въ шахту 36-ти саженъ глубиною, для того, чтобы видѣть недавно открытый малахитъ, имѣющій болѣе 3,000 пудъ вѣсу, и по величинѣ своей единственный въ мірѣ.

Окончивъ обозрѣніе завода, важнѣйшаго изъ всѣхъ по огромности и разнообразію производства, Его Высочество, во второмъ часу по полудни, изволилъ отправиться еще на 50 верстъ далѣе къ сѣверу, на казенные Кушвинскій и Туринскій заводы, составляющіе, вмѣстѣ съ тремя другими, Гороблагодатскій Горный Округъ, и приготовляющіе для арміи большіе запасы орудій и снарядовъ; сіи заводы лежатъ въ разстояніи одинъ отъ другаго съ небольшимъ на десять верстъ. Во время сей поѣздки, Государь Наслѣдникъ восходилъ на высокую гору Благодать, съ которой открывается обширнѣйшій горизонтъ на всѣ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 18-go Czerwca.

Dnia 25 Maja, Jego Cesarska Wysokość Następca Cesarzewicz Jego Mość, o godzinie siódmey zrana, wyjechał z Permu, i przejechawszy ludne wsie, należące do wiedzy skarbowych i prywatnych zakładów Permskiego Górniczego Okręgu, przybył do m. Kungura; pomodliwszy się w Soborney świątyni, gdzie między innemi świątościami zachowuje się chorągiew, pod którą Kungurscy obywatele mężnie się bronili od okrutnych napadów zbrodniczych zgrai Puhaczewa, Cesarzewicz Następca bez przerwy odbywał swą podróż do wsi Biserska, w którey raczył się zatrzymać na nocleg.

Dnia 26, Jego Wysokość o godzinie czwartey z południa, przybywszy do Ekaterynburga, obeyrzał w tymże dniu laboratoryum, mennicę, zakład przemywania złota i szlifiernię.

Dnia 27, w dzień Wniebowstąpienia Pańskiego, Cesarzewicz Jego Mość oglądał z naywiększą uwagą we wszystkich częściach Werch-Isetską fabrykę A. J. Jakowlewa, uważaną na pasmie gór Uralskich za pierwszy zakład ze względu wewnętrznego swego urządzenia i piękności budowy, również za godną uwagi ze znaczney obfitości wymywanego złota, a szczególniey ogromney ilości wytapianego żelaza, i raczył znaydować się na Mszy Swiętey, którą miał w Soborney świątyni Przewielebny Eulampiusz, Wikary Ekaterynburski.

O godzinie 1-szey z południa, Cesarzewicz Jego Mość wyjechał z Ekaterynburga, a o godzinie dziesiątey wieczorem przybył do Niżnietahilskiey fabryki PP. Demidowych, o 150 wiorst od miasta odległey, w stronie północney.

Przenocowawszy w Tahilu, nazajutrz dnia 28 Jego Wysokość pomodliwszy się w cerkwi, oglądał Tahilską ludną osadę, mającą do 20,000 obojey płci mieszkańców, i w różnych jey częściach opatrywał rozmaite oddziały fabryk i zakładów, szkołę, szpital, parowoz urządzony na półwiorstowey przestrzeni, obeyrzał samą fabrykę w zupełney jey czynności, a nakoniec spuszczał się do szyby 36 sążni głębokiey, dla widzenia nie dawno tam odkrytego malachitu, więcey jak 3,000 pudów ważącego, i ze swey wielkości jedynego w świecie.

Po obeyrzeniu fabryki, nayważnieyszey ze wszystkich dla swey wielkości i rozmaitości produkcyi, Jego Wysokość o godzinie drugiey z południa, raczył udać się jeszcze na 50 wiorst daley ku północy do skarbowych Kuszwińskiey i Turińskiey fabryk, stanowiących razem z trzema innemi. Horobłahodatski okrąg Górniczy, a które przysposabiają dla armii wielkie zapasy dział i różnego rynsztunku; fabryki te odległe są jedna od drugiey więcey jak na dziesięć wiorst. Podczas tey przejażdżki, Cesarzewicz Następca wstępował na wysoką górę Błahodat', z którey odsłania się obszerny horyzont na wszystkie strony i czarowne widoki na okoliczne

стороны и прелестные виды на окрестные склоны Урала, и гдѣ на самой вершинѣ поставленъ, въ 1825 году, монументъ Вогулу Чумпину, указавшему Русскимъ горныя сокровища, и за то тамъ сожженному отъ соплеменниковъ его. Въ 11-мъ часу ночи, Его Высочество возвратился изъ сей поѣздки, и снова имѣлъ ночлегъ въ Тагилѣ.

29-го числа, въ 6-ть часовъ утра, Государь Великій Князь оставилъ Нижнетагильскій заводъ, и взглянувъ на лежащій на трактѣ заводъ Невьянскій, древнѣйшій на всемъ Уралѣ, изволилъ прибыть въ Екатеринбургъ въ четвертомъ часу по полудни, и въ тотъ же день, послѣ обѣда, совершилъ поѣздку въ Березовскій золотой рудникъ, въ двѣнадцати-верстовомъ разстояніи отъ Екатеринбурга.

30-го числа, въ Воскресенье, по выслушаніи Божественной Литургіи, Его Высочество удостоилъ своимъ высокимъ посѣщеніемъ Преосвященнаго Епископа Евлампія, заѣзжалъ въ Новотихвинскую женскую обитель, и восходилъ на обсерваторію, устроенную на высотѣ, съ которой весь Екатеринбургъ видѣнъ, какъ въ панорамѣ; по возвращеніи въ квартиру свою, Государь Цесаревичъ удостолъ принять, для прощанья, почетнѣйшихъ чиновниковъ и гражданъ. Въ два часа по полудни, Его Высочество оставилъ Екатеринбургъ, и, въ одинадцатомъ часу вечера остановился для ночлега въ г. Камышловѣ.

31-го Мая, въ седьмомъ часу, помолившись въ градскомъ соборѣ, Государь Наслѣдникъ продолжалъ шествіе свое по Пермской Губерніи еще съ небольшимъ 100 верстъ, и потомъ вступилъ въ предѣлы Тобольской Губерніи, гдѣ первый на трактѣ лежащій Сибирскій городъ Тюмень, служилъ Его Высочеству ночлегомъ.

1-го Іюня, Великій Князь, въ пять часовъ утра, спустился къ берегу рѣки Туры, и для переправы чрезъ оную изволилъ занять мѣсто въ нарочно приготовленной для него шлюпкѣ, на которой гребцами были почетнѣйшіе граждане Тюменскіе, добровольно на то вызвавшіеся; переправа внизъ по рѣкѣ, на розстояніи шести верстъ продолжалась полтора часа, по причинѣ сильнаго противнаго вѣтра: послѣ переправы чрезъ Туру, Его Высочество продолжалъ путь свой безостановочно до станціи Іевлевой, гдѣ вновь надлежало переправиться чрезъ р. Тоболъ, на пространствѣ четырехъ верстъ; отсюда, на разстояніи 130 верстъ до самаго Тобольска, совершено было семь, такъ называемыхъ, перевалов, на паромахъ, чрезъ широкіе заливы, образуемые безбрежнымъ Тоболемъ, въ весеннее время разбрасывающимъ свои воды по низменностямъ и равнинамъ, къ его ложу примыкающимъ; предъ Тобольскомъ, около трехъ верстъ не доѣзжая до него, Его Высочество переправился чрезъ Иртышъ, и не смотря на неизбѣжныя остановки, 10-ю переправами производимыя, прибылъ въ Тобольскъ ровно въ двѣнадцать часовъ ночи, проѣхавъ въ сей день 257 верстъ.

2-го Іюня, Государь Цесаревичъ, въ десять часовъ утра, изволилъ отправиться, вмѣстѣ съ Генералъ-Губернаторомъ Западной Сибири, въ соборъ, для принесенія Господу Богу благодаренія о счастливомъ прибытіи въ край Сибирскій, никогда еще не виданный ни кѣмъ изъ членовъ Царственнаго Дома. По возвращеніи изъ церкви, Его Высочество удостоилъ принять наличный генералитетъ, старшихъ гражданскихъ чиновниковъ, Преосвященнаго Архіепископа Аѳанасія съ высшимъ духовенствомъ, почетнѣйшее купечество, Киргизскихъ султановъ и нѣсколькихъ Вогуловъ, нарочно пріѣхавшихъ въ Тобольскъ, чтобы имѣть счастіе видѣть Наслѣдника Престола. По окончаніи представленія, Великій Князь произвелъ смотръ линѣйному N. 1-го баталіону, осмотрѣлъ Корпусный Штабъ, домъ, занимаемый военными кантонистами, и посѣтилъ Гимназію и выставку, примѣчательную не столько мануфактурными издѣліями, какъ многими особенными произведеніями природы, исключительно этому краю свойственными.

Къ обѣденному столу Его Высочества были приглашены, кромѣ Генералъ-Губернатора, Архіепископа Аѳанасія и Гражданскаго Губернатора, всѣ Гг. Генералы, въ Тобольскѣ проживающіе по дѣламъ службы, и Градской Глава.

Въ десятомъ часу вечера, Государь Наслѣдникъ осчастливилъ своимъ присутствіемъ великолѣпный балъ, данный въ честь Августѣйшаго Гостя обществомъ чиновниковъ, почетныхъ гражданъ и купечества.

3-го Іюня, Его Высочество, отслушавъ Божественную Литургію въ соборѣ, изволилъ обозрѣвать Арсеналъ, заведенія Приказа Общественнаго Призрѣнія, лазаретъ, тюремный замокъ и мѣсто, гдѣ имѣетъ быть вскорѣ поставленъ монументъ Ермаку, из-

spadzistości Uralu, i gdzie na samym wierzchu w roku 1825 wzniesiony został monument Wagułowi Czumpinowi, który wskazał Rossyanom górnicze skarby i za to został tam od swych rodaków spalony. O godzinie 11-tey w nocy, Jego Wysokość wyjechał ztąd napowrót, i znowu miał nocleg w Tahilu.

Dnia 29, o godzinie szóstey zrana, Wielki Xiąże opuścił Niżnetahilską fabrykę i spóyrzawszy na Newjańską fabrykę na trakcie leżącą, która jest naydawnieyszą na całym Uralu, raczył przybydź do Ekaterynburga o godzinie czwartey z południa, i w tymże dniu po obiedzie odbył przejażdżkę do Berezowskiey kopalni złota, piętnaście wiorst od Ekaterynburga odległey.

Dnia 30, w niedzielę, po wysłuchaniu Mszy Swiętey, Jego Wysokość uszczęśliwił swojém wysokiém odwiedzeniem Nayprzewielebnieyszego Biskupa Eulampiusza, zajeżdżał do Nowotichwińskiego żeńskiego klasztoru i wstępował na obserwatoryum, wystawione na górze, z którego cały Ekaterynburg ukazuje się jak w panoramie; za powrótem do kwatery, Cesarzewicz Jego Mość udarował przyjęciem dla pożegnania się znakomitszych urzędników i obywateli. O godzinie drugiey z południa, Jego Wysokość wyjechał z Ekaterynburga, i o godzinie jedénastey w nocy, zatrzymał się na nocleg w m. Kamyszłowie.

Dnia 31 Maja, o godzinie siódmey, pomodliwszy się w mieskim soborze, Następca Cesarzewicz dalszą swą podróż odbywał jeszcze przez Gubernią Permską więcey 100 wiorst, a potém wjechał do granic Gubernii Tobolskiey, gdzie pierwsze leżące na trakcie miasto Tiumen, służyło Jego Wysokości za nocleg.

Dnia 1 Czerwca, Wielki Xiąże o godzinie piątey zrana spuścił się na brzeg rzeki Tury, i dla przeprawy przez nią, raczył zająć mieysce w umyślnie przygotowaney dlań szalupie, na którey wioślarzami byli znakomitsi Tiumeńscy obywatele, którzy się tego dobrowolnie podjęli; przeprawa w dół rzeki przez sześć wiorst, trwała półtory godziny, z przyczyny mocnego przeciwnego wiatru; po przeprawieniu się przez rzekę Turę, Jego Wysokość odbywał daley swą podróż bez zatrzymania się do stacyi Jewlewey, gdzie znowu trzeba było przeprawiać się przez r. Tobolę na przestrzeni czterech wiorst; ztąd, o 130 wiorst do samego Tobolska, odbyto siedm tak nazwanych przewałów, na promach, przez szerokie zatoki, które tworzy Tobola w wiosenney porze, rozlewająca swe wody po równinach i dolinach, do jey łożyska przytykających; przed Tobolskiem około trzech wiorst nie dojeżdżając do miasta, Jego Wysokość przeprawił się przez Irtysz, i pomimo przeszkod, jakie 10 przepraw stawiły, przybył do Tobolska o godzinie dwónastey w nocy, przejechawszy w tym dniu 257 wiorst.

2-go Czerwca, Cesarzewicz Jego Mość, o godzinie dziesiątey zrana, raczył udać się razem z Jenerał-Gubernatorem Zachodniey Syberyi do Soboru dla podziękowania Panu Bogu za szczęśliwe przybycie do kraju Syberyi, nigdy jeszcze nie widzianego przez żadnego z Członków Panującego Domu. Za powrótem z cerkwi, Jego Wysokość udarował przyjęciem znaydujących się tam Jenerałów, Starszych cywilnych Urzędników, Nayprzewielebnieyszego Arcybiskupa Atanazego z wyższém Duchowieństwem, znakomitszych kupców, Kirgizkich Sułtanów i kilku Wagułów, którzy umyślnie przybyli do Tobolska, ażeby mieć szczęście widzieć Następcę Tronu. Po ukończoném przedstawieniu, Wielki Xiąże odbył przegląd liniowego N. 1-go batalionu, obeyrzał Sztab Korpusu, dom zaymowany przez woyskowych kantonistów, i odwiedził Gimnazyum i wystawę, godną uwagi nie tak dla wyrobów rękodzielniczych, jak raczey dla wielu osobliwości płodów natury, wyłącznie temu krajowi właściwych.

Na obiad do stołu Jego Wysokości byli zaproszeni, oprócz Jenerał-Gubernatora, Arcybiskupa Atanazego i Cywilnego Gubernatora, wszyscy PP. Jenerałowie, przemieszkujący w Tobolsku z powodu służby i Głowa Miasta.

O godzinie dziesiątey wieczorem, Cesarzewicz Następca uszczęśliwił swą obecnością spaniały bal, wydany na uczczenie Nayjaśnieyszego Gościa, przez Urzędników, znakomitszych obywateli i kupców.

3-go Czerwca, Jego Wysokość wysłuchawszy Mszy Swiętey w Soborze, raczył oglądać Arsenał, zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzenia, lazaret, zamek turemny i mieysce, gdzie ma bydź wkrótce wzniesiony monument Jermakowi, wygotowany w Ekaterynburgu

готовленный въ Екатеринбургѣ изъ Уральскаго мрамора, и уже доставленный въ Тобольскъ. (*С. П.*)

— Высочайшими Грамотами, 18-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Императорскаго и Царскаго Ордена, Св. Станислава второй степени*: Статскій Совѣтникъ, Помощникъ Флота Генералъ Штабъ-Доктора, *Лангъ*; Статскій Совѣтникъ *Коллинсъ*, Генералъ-Маіоръ, Командиръ Сестрорѣцкаго Оружейнаго Завода, *Мазараки*; Оберъ-Бергъ-Гауптманъ 4-го класса, Членъ Общаго Присутствія Департамента Военныхъ Поселеній Военнаго Министерства, *Кларкъ*; Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Членъ Совѣта учрежденнаго при Главноначальствующемъ надъ Почтовымъ Департаментомъ, *Ганъ*; Членъ Совѣта Министерства Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ *Кушелевъ-Безбородко*; Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Директоръ Механическаго Отдѣленія Военно-Топографическаго Депо, *Рейссигъ* и Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Докторъ *Блюмъ*. (*Р. И.*)

— Высочайшимъ Приказомъ, Командиръ 2-й Гвардейской Пѣхотной бригады, Генералъ-Лейтенантъ *Анненковъ 1-й*, назначенъ Директоромъ Московскаго Кадетскаго Корпуса.

— Съ соизволенія Его Императорскаго Высочества Главнаго Начальника Пажескаго, всѣхъ сухопутныхъ Кадетскихъ Корпусовъ и Дворянскаго полка, здѣшній книгопродавецъ Я. И. *Брифъ*, утвержденъ Коммиссіонеромъ и Корреспондентомъ Военно-Учебныхъ Заведеній. (*Спб. В.*)

— Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія Московскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената о вольноотпущенныхъ лицахъ женскаго пола, которыя въ установленный срокъ не приписались ни въ какое званіе, мнѣніемъ положилъ: ст. 71-ю правилъ о ревизіи (приложенія къ IX тому Свода Законовъ въ продолженіи) пополнить по сему предмету слѣдующимъ: вольноотпущенныя лица женскаго пола, не выбравшія въ установленный срокъ рода жизни и найденныя въ семь положеніи не далѣе 30 верстъ отъ мѣста прежняго жительства, подвергаются Полицейскому исправленію и за тѣмъ приписываются къ какому либо обществу или по ихъ желанію, или по распоряженію мѣстнаго Начальства; найденныя же въ дальнѣйшей отлучкѣ, признаются бродягами, и въ слѣдствіе того отсылаются на поселеніе. На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*" Въ Петергофѣ, 8 Апрѣля 1837 года. Опуб. Пр. С. Мая 21 дня 1837 года. (*По Общему Собранію Московскихъ Департаментовъ.*)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Министра Юстиціи, въ 11 день сего Мая Высочайше повелѣть соизволилъ: Чиновниковъ, кончившихъ полный курсъ ученія въ бывшихъ Главныхъ Народныхъ Училищахъ и получившихъ о томъ надлежащіе отъ нихъ аттестаты, производить въ чины порядкомъ, для 2-го разряда установленнымъ. (Опубл. Пр. С. Мая 29 дня 1837.) (*С. В.*)

Варшава, 25-го Іюня.

Его Свѣтлость Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Намѣстникъ Царства, вчера въ 5 час. утра, отправился въ Теплицъ.

— Прибылъ сюда изъ Ст. Петербурга, Генералъ-Лейтенантъ, Государственный Министръ Графъ *Грабовскій*. (*G. C.*)

z marmuru Uralskiego, i który jest już do Tobolska przywieziony. (*P. P.*)

— Przez Naywyższe Dyplomata, 18-go Kwietnia, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Św. Stanisława drugiego stopnia*: Radźca Stanu, Pomocnik Jeneralnego Sztabs-Doktora Floty *Lang*; Radźca Stanu *Collins*; Jenerał-Major, Dowódzca Siestroreckiey fabryki broni, *Mazaraki*; Ober-Berg-Hauptmann 4 klassy, Członek Ogólnego Urzędu Departamentu Woyskowych Osiedleń Ministeryum Woyny, *Klark*; Rzeczywisty Radźca Stanu, Członek Rady, ustanowioney przy Głównym Naczelniku Pocztowego Departamentu, *Hahn*; Członek Rady Ministeryum Skarbu, Rzeczywisty Radźca Stanu Hrabia *Kuszelew-Bezborodko*; Rzeczywisty Radźca Stanu, Dyrektor mechanicznego oddziału Woyskowo-Topograficznego Depo, *Reyssig*, i Rzeczywisty Radźca Stanu, Doktor *Blum*. (*R. I.*)

— Przez Naywyższy Rozkaz dzienny, Dowódzca 2-ey brygady pieszey Gwardyi, Jenerał-Porucznik *Annenkow 1-szy*, naznaczony Dyrektorem Moskiewskiego Korpusu Kadetów.

—Zazezwoleniem Jego Cesarskiey Wysokości Głównego Naczelnika Paziów, wszystkich lądowych Korpusów Kadeckich i półku Dworzańskiego, tuteyszy księgarz J. J. *Briff*, utwierdzony został Kommissantem i Korrespondentem Woyskowo-Szkolnych zakładów. (*G.S.P.*)

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania Moskiewskich Departamentów Rządzącego Senatu o uwolnionych z poddaństwa osobach płci żeńskiey, które w ustanowionym okresie nie zapisały się do żadnego stanu, przez opinią postanowiła: artykuł 71 prawideł o popisie ludności (dodatku do IX tomu Połączenia Praw w dalszym ciągu) dopełnić w tey rzeczy następującém: uwolnione z poddaństwa osoby płci żeńskiey, które nie obrały w ustanowionym terminie rodzaju życia, i które znalezione będą w tym stanie nie daley jak 30 wiorst od mieysca pierwszego zamieszkania, mają podlegać policyynym karom poprawczym, a potém przypisują się do jakieykolwiek gminy, albo podług ich życzenia, albo podług rozporządzenia mieyscowey Zwierzchności; znalezione zaś w dalszém oddaleniu, uznają się za włóczęgi, i na skutek tego mają bydź wysyłane na zaludnienie. Na autentyku Własną Jego Cesarskiey Mości ręką napisano: „*Ma bydź podług tego.*" W Peterhoffie, 8-go Kwietnia 1837 roku. Op. przez Rz. Senat 21 Maja 1837 roku. (*Z Połączonego Zebrania Moskiewskich Departamentów*).

— Cesarz Jego Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek przedstawienia P. Ministra Sprawiedliwości, dnia 11-go Maja, Naywyżey rozkazać raczył: Urzędników, którzy ukończyli zupełny kurs nauk w byłych Głównych Narodowych szkołach, i którzy otrzymali na to należyte z nich attestaty, podnosić do rang porządkiem, dla 2-go rzędu ustanowionym. (Opub. 29 Maja 1837 roku). (*G. S.*)

Warszawa, dnia 25 Czerwca.

Jaśnie Oświecony Feldmarszałek, Xiąże Warszawski, Namiestnik Królewski, wczora rano o godzinie 5 wyjechał do Cieplic.

— Przybył tu z St. Petersburga Hr. Stefan *Grabowski*, Jenerał-Lejtnant, Minister Stanu. (*G. C.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 25-го Іюня.

По телеграфу получено здѣсь сегодня извѣстіе, что Его Велич. Король Великобританскій 20 ч. с. м. въ четверть третьяго часа утра, скончался. (*G. C.*)

Австрія.

Вѣна, 16-го Іюня.

Слышно здѣсь, что Баварскій Король пригласилъ въ Мюнхенъ Князя *Меттерниха*, чтобы онъ какъ знатокъ и любитель изящныхъ искусствъ, осмотрѣлъ тамошнія коллекціи. Отъ сего произошелъ слухъ что сіе путешествіе имѣетъ политическую цѣль и особенно касается Греціи.

— Говорятъ, что Эрцгерцогъ *Іоаннъ*, отправится въ Истамбулъ, въ сопровожденіи нѣсколькихъ инженеръ-офицеровъ. (*G. C.*)

Франція.

Парижъ, 17-го Іюня.

Вчера принималъ Король Префекта Полиціи и отправился потомъ въ сопровожденіи Королевы и Королевской Фамиліи въ Нельи.

— Число лицъ, которыя задавлены на Марсовомъ

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, dnia 25 Czerwca.

Drogą telegraficzną otrzymano tu dzisia doniesienie, o zeyściu z tego świata na dniu 20 b. m. o kwadransie na trzecią rano, Nayjaśnieyszego Króla J. Mci Brytanii Wielkiey. (*G. C.*)

Austrya.

Wiedeń, dnia 16 Czerwca.

Słychać tu, że Król Jmć Bawarski zaprosił do Monachium Xięcia *Metternicha*, ażeby, jako znawca i miłośnik sztuk pięknych, obeyrzał tameczne zbiory. Ztąd urosła zaraz pogłoska, że podróż ta ma polityczne cele na względzie, a szczególniey tyczące się Grecyi.

— Mówią, że Arcy-Xiąże *Jan*, pojedzie do Stambułu; towarzyszyć mu będzie kilku oficerów Inżynieryi. (*G. C.*)

Francya.

Paryż, dnia 17-go Czerwca.

Król przyymował wczora Prefekta policyi, a potém w towarzystwie Królowey i familii Królewskiey, udał się do Neuilly.

— W natłoku wydarzonym dnia 14 b. m. na Polu-

полѣ 14-го ч., простирается до 24 и они кромѣ трехъ всѣ узнаны своими родственниками.— Балъ, который національная гвардія хотѣла дать Герцогу и Герцогинѣ *Орлеанской* отложенъ, а сумма назначенная для покрытія издержекъ передана будетъ фамиліямъ потерпѣвшихъ несчастіе на Марсовомъ полѣ.

— Когда несчастное происшествіе на Марсовомъ полѣ сдѣлалось извѣстнымъ, Муниципальный Совѣтъ собрался для предпринятія своихъ мѣръ. Всѣ согласились въ томъ, что городъ долженъ дать пособіе фамиліямъ несчастныхъ, но объявленный большой балъ не долженъ быть оставленъ. Назначенная коммиссія отправлена была въ Тюйльери, для испрошенія согласія Короля. Но Его Величество объявилъ, что онъ на послѣднее не согласенъ и Герцогъ *Орлеанскій* раздѣляя вполнѣ чувства Августѣйшаго отца своего, объявилъ, что онъ отправится лично въ Муниципальный Совѣтъ, чтобы изустно объявить свои желанія. Прибывъ въ Совѣтъ къ собравшимся членамъ Муниципалитета, Герцогъ произнесъ рѣчь, въ которой между прочимъ сказалъ: „Мм. Гг.! Несчастное происшествіе, въ которомъ никого нельзя винить, случилось во время празднества даннаго въ память Моего бракосочетанія; собственный долгъ заставляетъ Меня утѣшить несчастныхъ; городъ Парижъ можетъ Мнѣ предоставить попеченіе о томъ; Я за все ручаюсь совѣстью. До тѣхъ поръ, пока не будетъ исполненъ долгъ, какой возлагаетъ на Меня это печальное происшествіе, и пока не будутъ похоронены тѣла умершихъ, Я не могу принимать участія въ празднествахъ, какія дастъ городъ Парижъ въ честь Мою и Герцогини *Орлеанской*.“ Въ дальнѣйшемъ продолженіи рѣчи преисполненной высокаго чувства Герцогъ сказалъ еще: „Знаю, что здѣсь дѣло идетъ о частной потерѣ, которая не касается всего общества, и которую время можетъ изгладить. Но такъ какъ пали жертвою несчастія люди изъ рабочаго класса жителей, то было бы неприлично, еслибъ могъ кто сказать, что мы танцовали при покойникахъ и что мы при похоронахъ пренебрегли тѣми жертвами, которыя въ равной степени принадлежатъ бѣднымъ какъ и богатымъ.“ Слова Герцога, произнесенныя съ большимъ жаромъ имѣли свое дѣйствіе и единогласно опредѣлено отложить балъ до 19-го ч. с. м. Всѣ пиршества приготовленныя на балъ по приказанію Префекта Сенскаго Департамента отосланы въ городскія заведенія для бѣдныхъ.

— Легитимистическій журналъ подъ названіемъ *l'Europe*, вчера задержанъ за статью, въ которой говорится о происшествіяхъ на Марсовомъ полѣ.

— Полковникъ *Деларю* вчера вечеромъ отправился съ порученіями отъ Военнаго Министра къ Генералу *Бюжо* въ Оранъ.

—Императорско-Россійскій Посланникъ Графъ *Паленъ*, сегодня или завтра отправляется къ Карлсбадскимъ водамъ.

— Въ Отюнѣ 4-го ч. с. м. въ полдень сдѣлано убійственное покушеніе на жизнь тамошняго Епископа. Онъ возвращался тогда послѣ молебствія изъ каѳедры въ свое жилище и давалъ благословеніе народу собравшемуся по обыкновенію вокругъ его, какъ вдругъ подскочилъ молодой человѣкъ, остановился въ нѣсколькихъ шагахъ отъ Епископа, и хотѣлъ выстрѣлить въ него изъ двухъ пистолетовъ, изъ коихъ къ счастію ни одинъ не выстрѣлилъ. Это все случилось такъ внезапно, къ тому же объявляли что то по городу съ барабаннымъ боемъ, такъ, что никто изъ присутствовавшихъ не замѣтилъ ни покушенія убійцы, ни ужаса и дважды повтореннаго крика Епископа. Преступникъ удобно скрылся, однако удалось его схватить за пять миль отъ Отюна; онъ называется *Дюранъ*.

— Здѣшній Королевскій Судъ, рѣшающій всѣ дѣла смирительной полиціи, издалъ недавно самый строгій приговоръ противу Аббата *Соважъ де Ст. Маркъ*. Это 75-лѣтній старикъ, сдѣлавшій себѣ два типографскіе станка чтобы съ помощію ихъ достигнуть новоизобрѣтеннаго имъ способа чтенія. Онъ увѣдомилъ о томъ Министерство, но не получилъ никакого отвѣта и могъ легко доказать, что онъ все дѣлалъ съ самою благонамѣренною цѣлію и неупотреблялъ станковъ въ видѣ типографіи; городское начальство дало даже ему весьма хорошее свидѣтельство, однако не смотря на все это, судъ приговорилъ его какъ имѣющаго тайный станокъ къ 6-тимѣсячному заключенію и 1,000 фр. пени, повелѣвая тотчасъ уничтожить помянутые станки.

— Герцогъ *Лаваль-Монтморенси* Перъ Франціи, бывшій прежде Посланникомъ при разныхъ иностранныхъ дворахъ, недавно скончался.

— Сегодня пришла сюда слѣдующая телеграфическая депеша: „*Байонна 14 Іюня. Ораа* пишетъ отъ 9-го ч. изъ Албелды, что *Буренсъ* съ лѣвымъ кры-

Marsowém, zaduszono 24 osób. Z wyjątkiem trzech, wszyscy inni zostali przez swych krewnych poznani.— Słychać, że summa zebrana na koszta balu, mianego bydź danym dla Xięztwa *Orléans* przez Gwardyą Narodową, zostanie przeznaczona na wsparcie ubogich rodzin, których członkowie wspomnionemu wyżey przypadkowi ulegli.

— Rada Municypalna miasta Paryża, zgromadziwszy się, postanowiła wyznaczyć fundusz na wsparcie ubogich rodzin, dotkniętych nieszczęściem d. 14 b. m. Ażeby nie wstrzymywać wielkiego balu, przeznaczonego dla Xięztwa *Orleańskich*, wysłano kommissyą do Tuilleryow, dla pozyskania w tym względzie zezwolenia Królewskiego, ale Monarcha wyraźnie odmówił. Xiąże *Orléans*, podzielając w zupełności uczucia i zdanie N. Oyca swojego, sam osobiście udał się do Rady Municypalney z wynurzeniem postanowienia swego w tey mierze. Przemawiając do zgromadzonych Członków Municypalności, rzekł między innemi: „Wielkie wydarzyło się nieszczęście, o które nikt obwiniany bydź nie może. Wydarzyło się podczas obchodu, który był dany na uświetnienie małżeństwa mojego. Otóż wyznaję wam Mości Panowie, iż uczucia moje odpychają siłą nieprzełamaną tę myśl, abym się miał bawić i ukazywać publicznie, pierwiey, nim zostaną dopełnione obowiązki, jakie to smutne zdarzenie na mnie wkłada, i dopóki zwłoki umarłych pogrzebione nie będą, moją albowiem jest rzeczą, nieść stroskanym rodzicom pociechę i pomoc; staranie o nich może miasto Paryż zostawić mi bezpiecznie, dopełnię go sumiennie.“— W dalszym ciągu mowy swojey, pełney wzniosłego uczucia, powiedział Xiąże jeszcze te słowa: „Wiem, że tu jest mowa tylko o nieszczęściu prywatném, o stracie, która nie dotyka ogółu i którą czas uśmierzy; lecz właśnie dla tego, że cios dotknął ofiary z pracowitey klassy mieszkańców, nie wypada, aby mógł kto powiedzieć, że tańczyliśmy przy ich zwłokach, i że uchybiliśmy pogrzebowi tey względności, jaka się należy zarówno tak ubogim, jak bogatym.” Uwagi Xięcia, wynurzone z wielkim zapałem, Rada przyjęła z wdzięcznością, jakoż odłożono bal na dzień 19 b. m. Wszystkie potrawy, które były już na ten bal przygotowanek, z rozkazu Prefekta departamentu Sekwany, rozdano między ubogich stolicy.

— Dziennik legitymistyczny *l'Europe* z przyczyny artykułu, w którym była mowa o wypadku na Polu Marsowém, wczora zatrzymany został.

— Półkownik *Delarue*, wyjechał dnia wczorayszego z poleceniami Ministra woyny do Jenerała *Bugeaud* w Oranie.

— Cesarsko-Rossyyski Poseł, Hrabia *Pahlen*, dziś lub jutro wyjeżdża do wód w Karlsbadzie. Będzie go zastępował pierwszy Sekretarz poselstwa.

— W Autun popełniono morderczy zamach na życie tamecznego Biskupa, na d. 4 Czerwca w południe. Biskup właśnie powracał po nabożeństwie z Katedry do swego mieszkania i udzielał błogosławieństwo ludowi kupiącemu się jak zwykle około niego, gdy w tém młody człowiek nadbiegł, zatrzymał się o kilka kroków od Biskupa, i chciał dać ognia do niego z dwóch pistoletów, z których szczęściem żaden nie wystrzelił. To wszystko tak się nagle stało, a przytém ogłaszano coś po mieście przy biciu w bębny, że nikt z przytomnych nie uważał ani czynu mordercy, ani przestrachu i dwakroć powtórzonego wykrzyknienia Biskupa. Zbóyca uciekł z łatwością, zdołano go przecież ująć o 5 lieus drogi od Autun; nazywa się *Durand*.

— Tuteyszy Sąd Królewski, rozstrzygający z odwołania wszystkie sprawy policyi poprawczey, wydał wyrok bardzo surowy przeciwko Xiędzu *Sauvage de St. Marc*. Jestto 75-letni starzec, który sprawił sobie dwie prassy drukarskie, ażeby za ich pomocą dochodzić nowo przez siebie wynalezionego sposobu czytania. Doniósł on o tém Ministeryum, ale nie otrzymał żadney odpowiedzi, i mógł snadnie dowieść, że czynił wszystko w jak naylepszey wierze, ani prass na typograficzne cele nie używał; władza mieska wydała mu nawet świadectwo bardzo przychylne; bezwzględnie jednak na to wszystko, skazał go sąd jako posiadacza tayney prassy na półroczne więzienie i 1,000 fr. kary, przy zarządzeniu, aby wspomnione prassy natychmiast zniszczone zostały.

— Xiąże *Laval-Montmorency*, Par Francyi, posłujący dawniey u różnych dworów zagranicznych, umarł niedawno.

— Wczora otrzymano tu następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna, 14 Czerwca. Oraa* pisze pod d. 9 z Albelda, że *Burens* z lewém skrzydłem oddziału

ломъ войска находится при Алфарацѣ и *Мееръ* съ правымъ крыломъ въ Балагерѣ, такъ что вся Толоза между рѣками Сегрою, Ногуерою и Рибагорцаною занята (Христиносами); Карлисты идутъ по направленію горъ (въ Верхнюю Испанію); ихъ главная квартира въ Траго. *Ораа* возвращается въ Валенцію и передаетъ команду Барону *Мееру*. Шесть баталіоновъ (Карлистовъ) отъ 2 Іюня стоятъ при Энгуи, угрожая линіи между Французскою границею и Пампелоною. Думаютъ, что они намѣрены идти въ Аррагонію. *Эспартеро* 11 Іюня былъ еще въ Леринѣ; онъ приказываетъ возобновлять укрѣпленія.

18-го Іюня.

Вчера вечеромъ похоронены на Марсовомъ поле тѣла несчастныхъ жертвъ извѣстнаго происшествія. Прежде совершена за нихъ панихида въ гошпитальной церкви.

— Не перестаютъ говоритъ о увольненіи здѣшняго Префекта полиціи и вмѣсто его именуютъ Г-на *Жике*. Генеральное управленіе полиціи при Министерствѣ, получитъ Г. *Мунье*.

— Одна изъ газетъ утверждаетъ, что открытъ какой то заговоръ, касательно новыхъ притязаній извѣстнаго *Наундорфа* именующагося Людвикомъ XVII. Слышно, что арестованъ замѣшанный по заговору Полковникъ *Ст. Клеръ*; дѣлали обыскъ въ комнатахъ Маркизовъ *де ла Феилладъ* и *де ла Феррієръ*, также Г-на *Делагардъ* и Г-жи *Богаръ*.

— Въ теченіе нынѣшняго дня получены слѣдующія телеграфическія депеши: 1) „*Бордо 16 Іюня въ 7 час. вечера. Ораа* 12 ч. вечеромъ прибылъ въ Сарагоссу, откуда на другой день тотчасъ отправился съ нѣсколькими баталіонами по направленію къ Каталоніи, для воспрепятствованія *Кабрерѣ*, чтобы неперехватилъ транспорта съ амунниціею и деньгами отправленными 7-го ч. изъ Мадрита. *Кабрера* 11-го ч. съ 6 до 7 тысячъ чел. былъ при Молинѣ, въ Аррагоніи. Карлистская экспедиція безпрестанно держится по ту сторону рѣки Ногера въ верхней Аррагоніи и въ окрестностяхъ Тремпа. Христиносы исключительно наблюдали за сею экспедиціею.“ — 2) „*Байонна 16 Іюня. Ораа* 16-го ч. возвратился изъ Сарагоссы. Баронъ *Мееръ* съ 15,000 чел, слѣдовалъ за Наварскою экспедиціею по правому ея крылу. *Виллападіерна* обратился съ своею дивизіею противу Командировъ *Кабанеро* и *Тена*, которые съ своей стороны взяли Квинто. *Ирихатръ* отправился въ Калатаюдъ, чтобы соединиться съ Генераломъ *Ногерасомъ*, коего преслѣдовалъ *Кабрера*.“ — 3) „*Байонна 17 Іюня, въ 2 часа.* Баронъ *Мееръ* донесъ 13-го ч. с. м. главному вождю центральной арміи, что онъ въ окрестностяхъ Исона встрѣтился съ непріятелемъ, котораго послѣ сраженія 4 часа продолжавшагося, привелъ въ разстройство. Потерю Карлистовъ полагаютъ на 2,000 чел., Христиносовъ же не болѣе какъ на 500.“ — 4) „*Нарбонна 16 Іюня въ 8 час. утра. Донъ-Карлосъ* 12 ч. въ сопровожденіи двухъ Епископовъ находился въ Санта Марія ди Мейя, между Понсомъ и Тремпомъ. Наварцы при Аласѣ перешли чрезъ Сегру, принявъ направленіе къ Серо. Остатки бригады *Осоріо* еще въ Бергѣ а мятежники въ окрестностяхъ.“ — 5) „*Нарбонна 17 Іюня въ $8\frac{1}{2}$ час. утра.* Пишутъ изъ Сеу д'Ургеля отъ 14-го ч. что въ Солсонѣ дѣлали приготовленіе къ принятію *Донъ-Карлоса*. *Кабрера* 7-го ч. находился въ Сегарбіи. 8-го ч. въ Валенціи не было столько денегъ чтобы покрыть издержки по гошпиталю, а купцы не хотѣли ссудить ни малѣйшей суммы. Въ Королевствѣ Валенціи, Христиносы на военномъ положеніи.“

19-го Іюня.

Герцогиня *Орлеанская* въ сопровожденіи вдовствующей Герцогини *Мекленбургской* находилась первый разъ вчера на молебствіи по Протестантскому обряду въ церкви при улицѣ *des Billetes*. У дверей церкви встрѣтилъ ихъ Пасторъ *Кювье*.

— Слышно, что Генералъ *Дамремонъ* подалъ объ увольненіи отъ должности Губернатора нашихъ колоній въ Сѣверной Африкѣ. Это очень вѣроятно, ибо Маршалъ *Клозель* опять производитъ частыя совѣщанія съ Военнымъ Министромъ.

— Вчера получена здѣсь изъ Байонны телеграфическая депеша отъ 18-го ч. въ $12\frac{1}{2}$ час. предъ полуднемъ, слѣдующаго содержанія: „Курьеръ оставившій 15-го ч. Сарагоссу, подтверждаетъ вполнѣ извѣстіе о выгодахъ, полученныхъ 13-го ч. с. м. Барономъ *Мееромъ* надъ Карлистами въ окрестностяхъ Исона. Баронъ *Мееръ* сильно напавъ на всю линію непріятеля, преслѣдовалъ его до 8 часовъ вечера по всѣмъ направленіямъ. Мѣсто сраженія было покрыто оружіемъ и снарядами. *Мееръ* полагаетъ, что Карлисты при безпорядочномъ своемъ отступленіи, будутъ стараться скрыться въ горы.“

— Въ Барцелонѣ будто произошли опять смуще-

woyska, znayduje się w Alfaraz, a Jenerał *Meer* ze skrzydłem prawém w Balaguer tak, iż tym sposobem cała przestrzeń między rzekami Segre, Noguere i Ribagorzana jest (przez Krystynistów) osadzona; Karoliści posuwają się ku górom, a główną kwaterę mieli w Trago. *Oraa* wraca do Walencyi, a dowództwo oddaje Baronowi *Meer*. Sześć batalionów Karolistowskich stoi od d. 2 Czerwca pod Enguy, zagrażając linii między granicą francuzką a Pampeloną. Jest mniemaniem, iż chcą udać się do Arragonii. *Espartero* był d. 11-go Czerwca jeszcze w Lerin, gdzie kazał szańce naprawiać.”

Dnia 18.

Wczora wieczorem pochowano na Polu Marsowém zwłoki nieszczęśliwych ofiar wiadomego przypadku. Pierwiey nieco odbyło się za nich żałobne nabożeństwo w kaplicy szpitalney.

— Nie przestają mówić o uwolnieniu tuteyszego Prefekta policyi, i przeznaczają P. *Gisquet* na jego mieysce. Jeneralną Dyrekcyą policyi przy Ministeryum, ma otrzymać P. *Mounier*.

— Jedna z gazet zapewnia, że odkryto jakiś spisek, tyczący się nowych roszczeń znanego *Naundorfa*, mieniącego się *Ludwikiem XVII*. Słychać, że aresztowano jako wplątanego do spisku Półkownika *St. Clair*; przetrząsano zaś mieszkania Markizów *de la Feuillade* i *de la Ferrières*, tudzież P. *Delagarde* i Pani *Beaugard*.

— W ciągu dnia dzisieyszego, nadeszły tu następujące depesze telegraficzne: „*Bordeaux, 16 Czerwca o god. 7 wieczorem. Oraa* przybył dnia 12 wieczorem do Saragossy, zkąd zaraz nazajutrz wyruszył w kilka batalionów drogą ku Katalonii, dla przeszkodzenia *Cabrerze*, aby nie podchwycił transportu z ammunicyą i pieniędzmi, w d. 7 b. m. z Madrytu wysłanemi. *Cabrera* był dnia 11 w 6 do 7 tysięcy przy Molina w Arragonii. Wyprawa Karolistowska utrzymuje się ciągle z tamtey strony rzeki Noguera w Wyższey Arragonii i w okolicach Tremp. Krystyniści przestawali na wyłączném tey wyprawy uważaniu.”— 2) „*Bayonna, 16 Czerwca. Oraa* wrócił dnia 16 z Saragossy. Baron *Meer* postępował na czele 15,000 ludzi za Nawarską wyprawą z jey prawego skrzydła. *Villapadierna* obrócił się ze swoją dywizyą przeciwko dowódzcom *Cabanero* i *Tena*, którzy ze strony swojey opanowali Quinto. *Irijatre* pociągnął do Calatayud, aby połączyć się z Jenerałem *Nogueras*, którego *Cabrera* trzymał na wodzy.”— 3) „*Bayonna, 17 Czerwca o godz. 2.* Baron *Meer* doniosł pod d. 13 b. m. naczelnemu wodzowi woyska środkowego, że zeszedł się w okolicy Isona z nieprzyjacielem, którego po czterogodzinném potykaniu się, do ucieczki zmusił. Stratę Karolistów podają na 2,000 ludzi, Krystynistów nie więcey jak 500.”— 4) *Narbonne, 16 Czerwca o godz. 8 rano. Don Carlos* znaydował się d. 12 w towarzystwie dwóch Biskupów w Santa Maria di Meya, między Pons a Tremp. Nawarczykowie przeprawili się pod Alas przez Segre, biorąc kierunek ku Cero. Szczątki brygady *Osorio* są jeszcze w Berga, powstańcy zaś w okolicy.”— 5) „*Narbonne, 17 Czerwca o pół do 9-ey rano.* Piszą z Seu d'Urgel pod d. 14, że w Solsona czyniono przygotowania na przyjęcie *Don Carlosa*. *Cabrera* znaydował się dnia 7 pod Segarbia. Dnia 8 nie miano w Walencyi tyle pieniędzy, aby opędzić koszta łazaretowe, a kupcy nie chcieli dać żadnego zaliczenia. W Królestwie Walencyi trzymają się Krystyniści na stopie obronney.”

Dnia 19.

— Xiężna *Orleańska* w towarzystwie owdowiałey Dziedziczney Xiężny *Meklenburskiey*, znaydowała się dnia wczorayszego pierwszy raz na nabożeństwie podług obrządku ewangelickiego w kościele przy ulicy *des Billettes*. U drzwi kościoła przyymował je Pastor *Cuvier*.

— Słychać, że Jenerał *Damrémont* podał się do uwolnienia od obowiązków Gubernatora naszych osad w Północney Afryce. Bydźto może, bo Marszałek *Clauzel* miewa znowu częste narady z Ministrem woyny.

— Wczora nadeszła tu z Bayonny depesza telegraficzna daty 18 o pół do pierwszey z południa, treści następującey: „Goniec, który dnia 15 opuścił Saragossę, potwierdza w zupełności wiadomość o korzyściach Barona *Meer*, odniesionych d. 13 b. m. nad Karolistami w okolicy Isona. Baron *Meer* uderzywszy silnie na całą linią nieprzyjaciela, ścigał go aż do godziny 8 wieczorem we wszystkich kierunkach. Pobojowisko było pokryte bronią i pakunkiem. *Meer* jest tego zdania, że Karoliści przy nieporządnym odwrócie swoim, będą chcieli schronić się w góry.”

— W Barcellonie miały znowu zayść zaburzenia

нія. Республиканская партія покушалась возстановить юнту, по чему кажется умерщвленъ Губернаторъ сопротивлявшійся тому. Также будто умерщвлено много лицъ подозрѣваемыхъ въ благопріятствованіи Карлистамъ. Эти извѣстія требуютъ подтвержденія. (*G. C.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 17-го Іюня.

Слышно, что *Решидъ-Бей* приглашенъ изъ Лондона въ Истамбулъ, гдѣ приметъ должность Министра Иностранныхъ Дѣлъ. Вмѣсто его въ Лондонъ назначаютъ *Яримъ-Эффендія.*

— Жур. *Globe* пишетъ: „Шесть Епископовъ подавали недавно голоса въ пользу биля о муниципалитетѣ въ Ирландіи въ Министерскомъ духѣ. Если Лордъ *Мельбурнъ* останется еще нѣсколько лѣтъ въ должности, то мы увидимъ еще болѣе подобныхъ перемѣнъ.

— По послѣднимъ донесеніямъ изъ Мексики простирающимся до послѣдняго дня прош. м., тамъ полагали, что недолжно сомнѣваться на счетъ дружественнаго устраненія несогласій происшедшихъ между Французскимъ и Мексиканскимъ Правительствами, а также о покрытіи претензій Англичанъ, но этою надеждою не должны льститься Соединенные Штаты Сѣверной Америки, ибо во всей Мексикѣ всѣ усердно желаютъ, вызова ихъ на войну. Пошлиною, какую наложилъ Генералъ *Браво* на всѣ находящіеся въ Матаморасѣ корабли Соединеныхъ Штатовъ, воспрепятствовали перевозу 800,000 долларовъ въ Новой Орлеанъ, и это обстоятельство очень важно въ нынѣшнее время, трудное для торговли. Говорили впрочемъ, что со стороны Соединенныхъ Штатовъ выпущены всѣ задержанные Мексиканскіе корабли. Впрочемъ у Мексиканскаго Правительства недостатокъ въ деньгахъ и объявленный 18 Марта тарифъ, который приведенъ будетъ въ дѣйствіе за 6 мѣсяцевъ со дня объявленія, произвелъ общее неудовольствіе. *Сантана* жилъ спокойно въ своихъ имѣніяхъ. Генералъ *Бустамента* едва не былъ избранъ въ Президенты. (*G. C.*)

Испанія.

Мадритъ, 10-го Іюня.

Въ засѣданіи 6 и 7 ч. с. м. Кортесы занимались разсмотрѣніемъ закона о выборахъ. Принятыя уже статьи опредѣляютъ, что каждая провинція имѣющая 50,000 народонаселенія, присылаетъ одного Депутата, а округамъ имѣющимъ 85,000 душъ, предоставлено право, предлагать одного кандидата въ Сенаторы.

— По донесеніямъ изъ Гуэска, сопровождаютъ *Донъ-Карлоса* въ нынѣшней его экспедиціи старшій его сынъ, какой то иностранный Князь и одинъ знатный Англичанинъ. (*G. C.*)

Турція.

Константинополь, 1-го Іюня.

Въ столицѣ постоянно обнаруживаются, хотя малые,слѣды заразы; напротивъ моровая язва свирѣпствуетъ въ Смирнѣ, гдѣ ежедневно заражаются ею около 150 особъ, а также въ большей части малой Азіи.

— Г. *Бутеневъ* получилъ должность въ Ст. Петербургѣ, почему незадолго оставитъ Истамбулъ; до наименованія же преемника его, исправлять будетъ Россійскія дѣла Г. *Фурманъ*, котораго ожидаютъ сюда изъ Италіи.

— Новонаименованный Шеихъ-Эль-Гарамъ, то есть смотритель гроба Пророка, *Дервишъ-Паша*, бывшій Великій Визиръ, который отплылъ отсюда недавно на Турецкомъ фрегатѣ къ мѣсту своего назначенія, встрѣтилъ во время проѣзда чрезъ Дарданеллы, Австрійскій купеческій корабль, который сталъ на мель. Онъ тотчасъ велѣлъ спустить паруса своего фрегата, притомъ послалъ нѣсколько шлюпъ для снятія Австрійскаго судна, и тогда, когда оно могло уже плыть, отправился въ дальнѣйшій путь.

Землинъ, 1-го Іюня.

Султанъ къ властямъ и начальникамъ разныхъ провинцій представленныхъ ему въ Шумлѣ произнесъ достойную вниманія рѣчь, которая служитъ доказательствомъ постоянной его заботливости о благѣ и счастіи всѣхъ подданыхъ безъ различія исповѣданій. Въ рѣчи произнесенной къ Пашамъ и Улемамъ, а также къ другимъ начальникамъ и къ Турецкой старшинѣ, между прочимъ изъяснилъ онъ слѣдующее: „Счастіе, благосостояніе и спокойствіе всѣхъ Моихъ подданныхъ вообще безъ различія вѣры, во всякомъ случаѣ служатъ для Меня первымъ помышленіемъ и исключительно обращаютъ на себя все Мое вниманіе. Съ сею цѣлію Я образовалъ дѣйствительное войско и устроилъ защиту Государства и не жалѣю значитель-

Stronnictwo republikańskie kusiło się o przywrócenie junty, z powodu czego zamordowany został Gubernator, gdy się temu opierał. Miano także wymordować wiele osób podeyrzanych o przychylność dla Karolistów. Są to wiadomości potrzebujące potwierdzenia. (*G. C.*)

Brytania Wielka i Irlandya.

Londyn, dnia 17-go Czerwca.

Słychać, że *Reszyd-Bey* został powołany z Londynu do Stambułu, gdzie obeymuje urząd Ministra interessów zagranicznych. Na jego mieysce do Londynu, przeznaczają *Jarym-Effendego.*

— Dziennik *Globe* pisze: „Aż sześciu Biskupów głosowało niedawno za bilem o municypalnościach w Irlandyi w duchu Ministeryalnym. Jeżeli Lord *Melbourne* pozostanie jeszcze jakie lat kilka w urzędowaniu, będziemy mieli przyjemność więcey jeszcze widzieć zmian podobnych.“

— Według ostatnich doniesień z Mexyku, dochodzących do dnia ostatniego z. m. mniemano tam, iż nie wypada wątpić o zgodném załatwieniu nieporozumień zaszłych między Francuzkim a Mexykańskim Rządem, jak niemniey o zaspokojeniu pretensyy Angielskich, którąto nadzieją Stany Zjednoczoney Ameryki północeny, bynaymniey cieszyć się niepowinny, gdyż w całym Mexyku, wypowiedzenia im woyny, szczérze wszyscy pragną. Przez ambargo, jakie włożył Jenerał *Bravo* na wszystkie w Matamoras znaydujące się okręty Stanów Zjednoczonych, przeszkodzono przewiezieniu 800,000 dolarów do Nowego-Orleanu, która to okoliczność, w trudney dla handlu epoce teraźnieyszey, jest wiele znaczącą. Mówiono jednakże obok tego, iż ze strony Stanów Zjednoczonych puszczone zostały na wolność wszystkie zatrzymane okręty Mexykańskie. Rządowi Mexykańskiemu nie dostaje z resztą pieniędzy, a ogłoszona pod d. 18 Marca taryfa, która dopiero za miesięcy 6 od daty ogłoszenia weydzie w wykonanie, sprawiła dosyć powszechne nieukontentowanie. *Santana* zachowywał się spokoynie, mieszkając w dobrach swoich. Obranie Jenerała *Bustamente* na Prezydenta, było bliskie. (*G. C.*)

Hiszpania.

Madryt, dnia 10 Czerwca.

Na posiedzeniu d. 6 i 7 b. m. zaymowały się Kortezy rozbiorem prawa o wyborach. Przyjęte już właśnie artykuły stanowią, że każda prowincya, licząca 50,000 ludności, wysyła jednego deputowanego, a obwodom, mającym 85,000 dusz, służy prawo podawania jednego kandydata na Senatora.

— Podług listów z Huesca, towarzyszą *Don Carlosowi* w teraźnieyszey wyprawie, jego syn naystarszy, jakiś Xiąże zagraniczny i pewien Anglik znakomity. (*G. C.*)

Turcya.

Konstantynopol, d. 1 Czerwca.

W stolicy ciągle się okazują, lubo słabe, ślady zarazy; lecz za to grassuje powietrze w Smirnie, gdzie codziennie po 150 choruje osób, a także w większey części Azyi mnieyszey.

— Pan *Buteniew* otrzymał urzędowanie w Petersburgu, dla czego wkrótce opuści Stambuł, zaś do mianowania następcy jego, sprawować będzie interessa Rossyi Pan *Fuhrmann*, oczekiwany tu ze Włoch.

— Nowomianowany Scheich-el-harem, to jest: dozórca grobu Proroka, *Derwisz-Basza*, były Wielki Wezyr, który odpłynął ztąd nie dawno na fregacie tureckiey dla udania się do mieysca swego przeznaczenia, spotkał podczas swey przeprawy przez Dardanelle kupiecki okręt Austryacki, który wpadł na mieliznę. Polecił natychmiast zwinąć żagle swey fregaty, posłał oraz kilka szalup na ratunek Austryackiego statku, i dopiero wtenczas, kiedy tenże mógł już płynąć, udał się sam w dalszą drogę.

Semlin, 1-go Czerwca.

Sułtan miał do władz i naczelników różnych krajowców, przedstawionych mu w Szumli, godną uwagi przemowę, będącą dowodem niezmienney jego troskliwości o dobro i pomyślność wszystkich poddanych bez różnicy wyznań. W mowie mianey do Baszów i Ulemów, oraz innych naczelników i starszyny tureckiey, powiedział mniey więcey co następuje: „Szczęście, pomyślność i spokoyność wszystkich moich poddanych w ogólności, bez różnicy wiary, są w każdym czasie pierwszą myślą moją i zaymują wyłącznie całą troskliwość moją. W tymto celu urządziłem woysko czynne i obronę kraju, ani szczędzę summ znacznych na wystawienie i naprawę twierdz w kraju moim. Chcę, abyście czuwali bez przerwy nad dobrem poddanych

ныхъ суммъ для постройки и починки крѣпостей въ Моей области. Желаю, чтобы вы безпрестанно пеклись о благѣ Моихъ подданыхъ не смотря на различіе ихъ исповѣданій. Я прибылъ въ этотъ городъ съ тѣмъ, чтобы лично обозрѣть крѣпости, узнать состояніе Моихъ подданыхъ и изустно повторить вамъ Мои приказанія, потому что Я, какъ Императоръ желаю, чтобы вы строго и постоянно тому слѣдовали. Говоря о моихъ подданыхъ Я не думаю только о жителяхъ сего города, но во всей Моей области безъ изъятія о всѣхъ какого бы они ни были исповѣданія. И такъ принесите молитвы ѡ благосостояніи и славѣ Моего Государства и нашей вѣры, а также о сохраненіи дней моихъ."—Къ Раясамъ Греческимъ, Армянскимъ и Еврейскимъ Султанъ сказалъ: „Вы слышали теперь приказанія, данныя въ присутствіи вашемъ начальнику сего города. Вы видите что Я не полагаю никакого различія между вами и Магометанами, кромѣ одной только религіи. Вы всѣ Мои подданые; ваше счастіе для Меня также дорого, какъ и счастіе Магометанъ; будьте покорны, платите дань взимаемую по Моему повелѣнію и молите Бога о славѣ и благосостояніи Моего Государства а также о сохраненіи дней моихъ. Не нуждаетесь ли вы въ чемъ? Ваши церкви не требуютъ ли починки? Вы здѣсь всѣ предо Мною; если вамъ нужно что нибудь, подайте предложеніе Саидъ-Пашѣ, которому Я далъ приказаніе." Подобныя рѣчи Султанъ вездѣ произносилъ къ властямъ и встрѣчавшей его старшинѣ. (*G. C.*)

Г р е ц і я.

Аѳины, 19-го Мая.

Прошедшій Понедѣльникъ (15 Мая) въ присутствіи Е. Велич. Короля, послѣдовало торжественное открытіе Университета. Религіозный обрядъ, принятіе присяги Профессоровъ, и 6 Греческихъ рѣчей, ознаменовали сей великій актъ. Прежде всего недостаетъ сему Институту наилучшаго — студентовъ, которые собраться должны прежде, нежели наименованные Профессоры, займутъ свои каѳедры. (*A.P.S.Z.*)

Р а з н ы я   и з в ѣ с т і я.

Объ открытіи на Дону жемчужныхъ раковинъ.

Въ Мартѣ мѣсяцѣ сего года, начальство Войска Донскаго сообщило Министерству Внутреннихъ Дѣлъ свѣдѣнія объ открытіи жемчужныхъ раковинъ въ одной изъ станицъ *Усть-Медвѣдицкаго округа, въ рѣчкѣ Грязной, изливающейся въ Донъ.* Свѣдѣнія сіи, любопытныя по новому открытію, могутъ подать поводъ и къ другимъ заключеніямъ; потому Редакція не излишнимъ почитаетъ ознакомить читателей своихъ съ обстоятельствами, которыя приведены въ подлинномъ донесеніи о семъ предметѣ.

Исправляющій должность Наказнаго Атамана Войска Донскаго освѣдомился, въ прошедшемъ Февралѣ мѣсяцѣ, что въ одной изъ станицъ Устъ Медвѣдицкаго округа добываются жемчужныя зерна; посланный для изслѣдованія по сему дѣлу чиновникъ представилъ, вскорѣ за тѣмъ, 20 золотниковъ жемчуга, съ объясненіемъ мѣста и случаевъ, при которыхъ они были добыты.

Изъ донесенія его видно, что Перекопской станицы казакъ Тимофей Забазновъ, находясь въ Яссахъ въ 1805 году, видѣлъ тамъ жемчужныя раковины, узналъ способъ добыванія ихъ, и по возвращеніи домой въ 1807 году, нашедши подобныя же въ озерѣ *Прорвѣ*, лежащемъ въ 4-хъ верстахъ отъ Дона, перенесъ 4 раковины въ мельничный свой прудъ, на рѣчкѣ *Грязной*. Испытывая множество расплодившихся отъ того раковинъ, Забазновъ открылъ, въ 1834 году, что въ нѣкоторыхъ изъ нихъ находились жемчужныя зерна; собралъ ихъ въ первый годъ до 18 золотниковъ, и по незнанію цѣны продалъ на Перекопской ярмаркѣ за 7 рублей; на слѣдующій годъ, за такое же количество онъ получилъ 10 руб. серебромъ; а на третій (1836) за 20 золотниковъ, взятыхъ у него мѣстнымъ начальствомъ, заплачено 90 рублей.

Самое выгодное добываніе жемчуга, по показанію Забазнова, бываетъ отъ половины Августа до половины Сентября. Впрочемъ не многія раковины изобилуютъ зернами; въ большомъ же количествѣ, и крупнѣйшія зерна находятся преимущественно въ тѣхъ раковинахъ, которыя ловятся на грязномъ днѣ, у самыхъ холодныхъ источниковъ. Видя прибыль, Забазновъ пересадилъ тысячу такихъ раковинъ въ другой свой прудъ, находящійся у той же рѣчки; но сдѣлать опытъ въ семъ послѣднемъ мѣстѣ, не имѣлъ еще времени.

Озеро *Прорва*, изъ котораго первоначально перенесены были раковины въ прудъ Забазнова, высохло въ послѣдствіи, но въ настоящее время опять наполнилось водою отъ устроенной насыпи. Рѣчка

moich bez względu na różnicę ich wyznań. Obecności mojey w tém mieście, głównym jest celem osobiste obeyrzenie warowni, poznanie stanu moich poddanych i ustne ponowienie wam rozkazów, bo Cesarską wolą moją jest, ażebyście ściśle i sumniennie do tego się stosowali. Mówiąc o poddanych moich, nie rozumiem przez to samych tylko mieszkańców tego miasta, ale całego kraju mego, bez względu jakiego są wyznania. Nieście więc modły o pomyślność i sławę mojego państwa i naszey religii, jak niemniey o zachowanie dni moich."— Do Rajasów Greckich, Ormiańskich i Zydowskich, powiedział Sułtan: „Słyszeliście właśnie rozkazy dane przezemnie w waszey obecności naczelnikowi tego miasta. Widzicie, iż nie czynię żadney różnicy pomiędzy wami a Mahometanami, z wyjątkiem samey tylko religii. Wszyscy jesteście mojemi poddanemi, wasze więc szczęście obchodzi mnie tyle, jak szczęście Mahometanów; bądźcie więc posłuszni, płaćcie podatki z rozkazu mojego wybierane, i modlcie się do Naywyższego za sławę i pomyślność mojego państwa i o zachowanie dni moich. Czy nie dostaje wam czego? Kościoły wasze czy nie wymagają naprawy? Jesteście tu wszyscy przed obliczе moje zebrani; jeżeli potrzebujecie czego, podaycie przełożenie Said-Baszy, któremu stosowne wydałem rozkazy." Podobne przemówienia miał Sułtan wszędzie do władz i przyymującey go starszyny. (*G. C.*)

G r e c y a.

Ateny, dnia 19 Maja.

Przeszłego poniedziałku (15 Maja) w obecności Królewskiey odbyło się uroczyste otwarcie Uniwersytetu. Ceremonia religiyna, wykonanie przysięgi Professorów i sześć mów Greckich odznaczały ważny ten akt. Przedewszystkim zbywa temu Uniwersytetowi na studentach, którzy pierwiey zebrać się muszą, aniżeli nowo mianowani Professorowie będą mogli zająć swe katedry. (*A.P.S.Z.*)

Rozmaite Wiadomości.

O odkryciu w Donie konch perłowych.

W miesiącu Marcu teraźnieyszego roku, Zwierzchność Woyska Dońskiego udzieliła Ministrowi Spraw Wewnętrznych wiadomość o odkryciu konch perłowych w jedney ze stanic *Ust-Medwiedickiego Okręgu, w rzeczce Griaznoy; wpadającey do Donu.* Wiadomość ta, ciekawa jako nowe odkrycie, może dadź powod i do innych wniosków; przeto Redakcya poczytuje za dobrą oznajomić swoich czytelników z okolicznościami, które są przytoczone w tém autentyczném doniesieniu.

Sprawujący obowiązek Zarządzającego Atamana Woyska Dońskiego, zeszłego Lutego został zawiadomiony, że w jedney ze stanic Ust-Miedwiedickiego Okręgu bywają wydobywane ziarna pereł; Urzędnik posłany dla wybadania w tey rzeczy, przysłał wkrótce 20 zołotników pereł, z opisaniem mieysca i okoliczności, w jakich były dobyte.

Z doniesienia jego okazuje się, że Perekopskiey stanicy kozak Tymofiey Zabaznow, znaydując się w Jassach w roku 1805, widział tam konchy perłowe; nauczył się sposobu ich wydobywania, i za powrótem do domu w roku 1807, znalazłszy podobneż konchy w jeziorze *Prorwie*, o 4-ry wiorsty od Donu odległém, przeniosł 4 konchy do młynowego stawu, na rzeczce *Griaznoy.* Robiąc doświadczenia z wielu konchami, które się potém rozmnożyły, Zabaznow w roku 1834 odkrył, że w niektórych konchach znaydowały się ziarna pereł; w pierwszym roku nazbierał ich do 18 zołotnikow, i nie znając się na ich cenie przedał je na Perekopskim jarmarku za 7 rubli; w roku następnym za takąż ilość wziął 10 rubli srebrem, a na trzeci (1836) za 20 zołotnikow, które mieyscowa Zwierzchność wzięła u niego, zapłacono mu 90 rubli.

Podług opowiadania Zabaznowa, naylepsza jest pora do wydobywania pereł od połowy Sierpnia do połowy Września. Zresztą niewiele konch obfituje w ziarna; większey zaś ilości, i buynieysze ziarna znaydują się szczególniey w tych konchach, które są łowione na błotnistém dnie, przy nayzimnieyszych krynicach. Widząc korzyść, Zabaznow przesadził tysiąc takich konch do drugiego stawu, przy teyże rzeczce znaydującego się; ale zrobić doświadczenia na tém ostatniém mieyscu, nie miał jeszcze czasu.

Jezioro *Prorwa*, z którego naprzód przeniesione zostały te konchy do stawu Zabaznowa, wyschło wpoźnieyszym czasie, ale teraz znowu napełniło się wodą po zrobieniu grobli. Rzeczka *Griaznaja*, albo raczey

Грязная, или болѣе ручей, при которомъ лежатъ пруды, течетъ съ сѣвера, отъ песчаныхъ возвышенностей, и протекая двѣ версты по равнинѣ, впадаетъ въ Донъ, при незначительной глубинѣ, а ширина ея простирается, въ верхнихъ частяхъ, на одинъ аршинъ, а въ нижнихъ, при впаденіи въ Донъ, на два.

Мѣстное начальство освѣдомилось за тѣмъ, что подобныя же раковины есть и въ *Кременской станицѣ*, въ озерѣ *Кругленскомъ*; но не могло сдѣлать дальнѣйшихъ о томъ розысканій за льдомъ, покрывавшимъ еще озеро.

Доводя о семъ до свѣдѣнія Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Исправляющій должность Наказнаго Атамана донесъ о томъ же и Военному Министру, представивъ ему раковину и 11 золотниковъ жемчуга трехъ сортовъ: крупнаго, средняго и мелкаго. Остальные 9 золотниковъ, купленныхъ у Забазнова, препровождены въ Войсковое Правленіе, съ предписаніемъ произвести, въ удобное время, розыскъ не только въ показанной юртѣ, но и въ окрестностяхъ Перекопской станицы.

Для опредѣленія достоинства сего открытія, Министерство Внутреннихъ Дѣлъ не оставило снестись съ Министромъ Народнаго Просвѣщенія, который копію съ донесенія Атамана, вмѣстѣ съ раковиною и нѣсколькими зернами жемчуга, препроводилъ въ Императорскую Академію Наукъ, на усмотрѣніе и изслѣдованіе. (*К. Г.*)

— Въ журналѣ *l'Echo de la Marne* говорятъ, что какой-то тамошній житель изобрѣлъ паровой аэростатъ, посредствомъ котораго можно прилетѣть изъ Парижа въ Москву въ самое короткое время, поднимаясь надъ землею только на нѣсколько саженъ. Изобрѣтатель увѣряетъ, что его шаръ можетъ служить также для подъема и перевозки величайшихъ тяжестей.

— Въ Бреславльскихъ газетахъ напечатано, что жители Бреславля любовались, 11-го Іюня, подвечеръ, великолѣпнымъ зрѣлищемъ двухъ боковыхъ солнцевъ, которыя являлись то оба вдругъ, по сторонамъ дѣйствительнаго солнца, на одной высотѣ съ нимъ, то поперемѣнно одно или другое. Особенно ясно и повременамъ даже ослѣпительно, было западное. Восточное однако же показалось прежде. Центръ его блѣднаго диска отстоялъ на 22° 25′ отъ центра солнца. Въ 6 часовъ, въ равномъ разстояніи появилось съ западной стороны и другое солнце, а въ 35 минутъ седьмаго соединились оба вверху дугою. Въ 40 минутъ седьмаго видѣли, что свѣтлое западное солнце закрылось почти совершенно не большимъ темнымъ облакомъ; но вскорѣ потомъ показалось вновь, съ необыкновеннымъ блескомъ, такъ, что даже отраженіе его въ Одерѣ было ослѣпительно для глазъ. Въ 45 м. седьмаго дуга исчезла; западное солнце начало мало по малу блѣднѣть, и въ 52 минуты седьмаго потухло совершенно; нѣсколько прежде исчезло и восточное; но оно отразилось еще разъ на право отъ большаго облака, и было видно до семи минутъ осьмаго. (*С. П.*)

— Увѣдомляютъ изъ Нейфарвассера близъ Данцига, что люди приходящихъ туда Англійскихъ кораблей суть члены Лондонскаго общества умѣренности, а однако исключая весьма не многихъ, не рѣдко случается ихъ выводить изъ питейныхъ домовъ гдѣ они обыкновенно напиваются до пьяна (1). Когда по сему дѣлу спрашивали одного изъ корабельныхъ Капитановъ сего народа и удивлялись, какъ подобные пьяницы могутъ быть членами столь почтеннаго общества, онъ отвѣчалъ, что сихъ правилъ нельзя соблюдать въ чужой сторонѣ, но онѣ только имѣютъ обязательную силу дома и на пути во время плаванія. Дома потому, что дорого вино а употребленіе онаго разоряетъ людей; на пути же морскомъ потому, что матросы отрекшись пить, рачительнѣе исполняютъ свою должность (2). (*G. C.*)

— Мая 5 ч. скончался въ Неаполѣ на 87 году жизни извѣстный компонистъ *Зингарелли* сочинитель оперы *Ромео и Юлія*.

(1) Случулось, что двое пришедши въ шинокъ требовали чтобы имъ подали водки въ чашкахъ. Ихъ спросили: почему же не въ рюмкахъ? они отвѣчали: мы обязались не пить ни рюмки водки.

(2) И такъ во всемъ обнаруживается духъ спекуляціи, ибо нужно знать, что страховая плата съ кораблей и груза меньше, если хозяинъ докажетъ, что матросы принадлежатъ къ обществу умѣренности.

Съ 1-го числа наступающаго мѣсяца Іюля, начинается подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Для жителей города Вильны принимается и на четверть года, цѣна 2 р. 25 коп. сер.

strumień, przy którym znaydują się stawy, płynie z północy, zpod gór piaszczystych, i przebiegając dwie wiorsty po równinie, wpada do Donu; strumyk ten jest niegłęboki, a szerokość jego wynosi, w wyższey części jeden arszyn, a w niższey, gdzie wpada do Donu, dwa arszyny.

Potém mieyscowa Zwierzchność dowiedziała się, że podobneż konchy są i w *stanicy Kremieńskiey*, w jeziorze *Kruhlańskiem*; ale nie mogła czynić dalszych poszukiwań, gdyż jezioro było jeszcze lodem pokryte.

Doprowadzając o tém do wiadomości Ministeryum Spraw Wewnętrznych, sprawujący obowiązek Zarządzającego Attamana doniosł razem i Ministrowi Woyny, przysławszy mu konchę i 11 zołotników pereł trzech gatunków: buynych, średnich i drobnych. Pozostałe 9 zołotników, kupionych u Zabaznowa, przesłane są do Woyskowego Rządu, z zaleceniem, ażeby w dogodnym na to czasie uczynić poszukiwania nie tylko na mieyscu wskazaném, ale i w okolicach Perekopskiey stanicy.

Celem oszacowania tego odkrycia, Ministeryum Spraw Wewnętrznych nie zaniechało skommunikować się z Ministrem Narodowego Oświecenia, który kopią doniesienia Attamana, razem z konchami i kilku ziarnami pereł, przesłał do Cesarskiey Akademii Nauk, dla rozpatrzenia i na rozbior. (*G. H.*)

— W gazecie *l'Echo de la Marne* donoszą, że pewny tam mieszkaniec wynalazł parowy balon, za którego pośrednictwem można z Paryża do Moskwy w naykrótszym przelecieć czasie, kilka tylko sążni wznosząc się ponad ziemię. Wynalazca zapewnia, iż jego balon może także służyć do dźwigania i przewożenia naywiększych ciężarów.

— W gazecie Wrocławskiey czytamy, że mieszkańcy Wrocławia dnia 11 Czerwca, pod wieczor z przyjemnością przypatrywali się wspaniałemu widokowi dwóch słońc pobocznych, które zjawiały się oba razem, po bokach prawdziwego słońca, w równey to z niém wysokości, to naprzemian jedno lub drugie. Szczególniey jasne i niekiedy nawet rażące było słońce zachodnie. Wschodnie jednakże zjawiło się pierwey. Srodek bladey jego tarczy odległy był na 22° 25′ od środka słońca. O godzinie szóstey w równey odległości ukazało się w stronie zachodniey i drugie słońce, a o 35 minucie na siódmą połączyły się oba w górze łękiem. O 40 minucie na siódmą widziano, iż jasne zachodnie słońce zakryte zostało prawie zupełnie małą ciemną chmurką; ale w śrzodku potém zjawiło się znowu w nadzwyczaynym blasku, tak, że nawet jego odbicie się w Odrze było nieznosném dla oczu. O 45 minucie na siódmą, łuk zniknął; słońce zachodnie zaczęło pomału bledniеć, a o minucie 52 zupełnie zgasło; nieco pierwiey znikło i wschodnie; ale to słońce odbiło się jeszcze raz w prawey stronie od wielkiey chmury, i było widziane do siódmey minuty na ósmą. (*P.P.*)

— Donoszą z Neufahrwasser pod Gdańskiem, że ludzie przybywających tam Angielskich okrętów, są członkami Londyńskiego towarzystwa wstrzemięźliwości, a jednakże z małym tylko wyjątkiem, wypada często potrzeba wydalać ich ze sklepów gorzałczanych, gdzie zwykli mocno się upijać *). Gdy zapytywano w tey mierze jednego z Kapitanów okrętowych tego narodu i dziwiono się jakim sposobem, podobni pijacy mogą bydź członkami tak zacnego stowarzyszenia, odpowiedział tenże, iż niemożna tych prawideł rozciągać do zagranicy, lecz obowiązują one w domu tylko i w podróży podczas żeglugi. W domu dla tego, że droga jest wódka, a jey używanie uboży ludzi; w trakcie żeglugi zaś dla tego, że maytkowie nie pijąc, dokładniey obowiązki swoje wypełniają. **)

— Dnia 5 Maja umarł w Neapolu znany kompozytor *Zingarelli*, Autor Opery *Romeo et Julietta*, w 87 roku życia.

*) Wydarzyło się, że dwóch, przyszedłszy do szynku, żądali, aby im dano wódki w filiżankach. Zapytani: dla czego nie w kieliszkach? odrzekli: ponieważ obowiązaliśmy się nie pić ani kieliszka wódki.

**) We wszystkiém więc przebija się duch spekulacyi, trzeba albowiem wiedzieć, że opłata assekuracyyna od okrętów i od ładunków, jest mnieysza, jeżeli właściciel dowiedzie, że maytkowie należą do towarzystwa wstrzemięźliwości.

Od dnia 1-go następującego miesiąca Lipca, zaczyna się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczayna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez poczty 4 rub. 50 kop. srebrem. Na mieyscu w Wilnie można prenumerować i kwartałowie, cena 2 rub. 25 kop. srebrem.

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюня 25 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій*.